

YETİŞKİNLERİN YAZILI VE GÖRSEL SPOR BASINI HAKINDAKİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

(A Research on The Views of Adults About Print Material and Visual Presentation of Sport
Publicity)

**Hatice ÇAMLIYER*, Gülay MUTLUTÜRK*, Kadir ARTAN*, Nevzat
MUTLUTÜRK*, Hüseyin ÇAMLIYER***

ÖZ

Günümüzde görsel ve yazılı spor basını, izleyicilerini büyük oranda etkilemektedir. Gazete, dergi, TV benzeri yayın araçları sporun yaygın eğitim amaçlarına hizmet eder. Bu araçlardan etkilenen bireylerde ise etkilenmelerindeki sıklık oranına göre davranış değişiklikleri meydana gelir.

Bu araştırmada amaç, yazılı ve görsel spor basınından izleyicilerin nasıl etkilendiği, ne tür yayınları izledikleri, spor basınından beklentilerinin neler olduğu konularında bir durum saptaması yapmaktır. Araştırmamızın evrenini 336 kişi ile Celal Bayar Üniversitesi öğretim elemanları ve Manisa merkezinde bulunan banka personeli oluşturdu. Veriler bir anket formu ile toplandı ve SPSS 8.0 de çapraz tablolama yoluyla değerlendirildi.

Sonuçta, yetişkinlerin spor ile ilgili oldukları, basın ve yayından sporu izledikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca yazılı ve görsel basında yayınlanan spor haberleri konusunda eleştiri ve beklentileri de bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Basın, Yayın, Medya, Spor, Rekreasyon, Yaygın eğitim

ABSTRACT

Nowadays, printed material and visual presentation of sport publication affects its audience with the highest estimate. Newspapers, T.V, magazines etc. render service to the goals of informal education of sport. Among the individuals affected by these materials, there happens to be behavioral changes according to the frequency rate of interaction. The aim of this research is to determine how the audience is affected by the print material and visual presentation of sport publicity which publications they are interested in and what they expect from the sport publicity. A questionnaire related to our research was applied to 336 people of whom are teaching staffs of CBÜ and the bank officials of Manisa The data were collected as a questionnaire form and then they were evaluated in SPSS 8.0 by means of cross tabulation.

It is evident that the test subjects were highly interested in sport and they deal with sport by means of publicity. Besides these they have expectations and critiques related to the sport news published on print materials and visual presentation.

Keywords : Publicity, Media, Sport, Recreation, Informal education

GİRİŞ

Toplumsal açıdan spor, sosyo-ekonomik boyutları olan ve çok yönlü katılımı ve etkileşimi olan bir sistemi içerir. Spora katılımda çok yönlülük mevcuttur. Spor çocuklar için, oyun, eğlence kaynağı, performansı yüksek olan sporcular da çocukların ve gençlerin gözlerinde kahramandırlar (Çamlıyer ve Çamlıyer, 1998). Yetişkinler için ise sağlıklı, zinde ve neşeli yaşamın kaynağıdır. Spor etkinliklerine katılmak ise verilen eğitim ve sağlanan olanaklara bağlıdır (Kılıçgil, 1998; Mull, 1997).

Bir oyun olarak spor etkinliğine katılım, işbirliğine dayalı olabileceği gibi rekabet

etmeye dayalı da olabilir. Oynamak, riske girmek, şans ve neşelenmek duygularının beraber yaşanmasını içerir. Oyuna katılan birey riske girerek meydan okur ve mücadele eder. Şans faktörüne de bağlı olarak kazanır veya kaybeder. Çünkü sportif oyunlarda sonuç yüzde yüz bilinip kontrol edilemez, bu durum oynayanda heyecan yaratır ve beynin çok yönlü fonksiyonlarını devreye sokar (Çamlıyer ve Çamlıyer, 1998).

İşbirliği-yarışma kavramları sporda eylemin tarzını ifade eder. Her iki eylem biçimi de sportif eylemlerde meydana gelir. Birinin diğerine baskın olması spor yapma tarzını belirler.

* Celal Bayar Üniversitesi

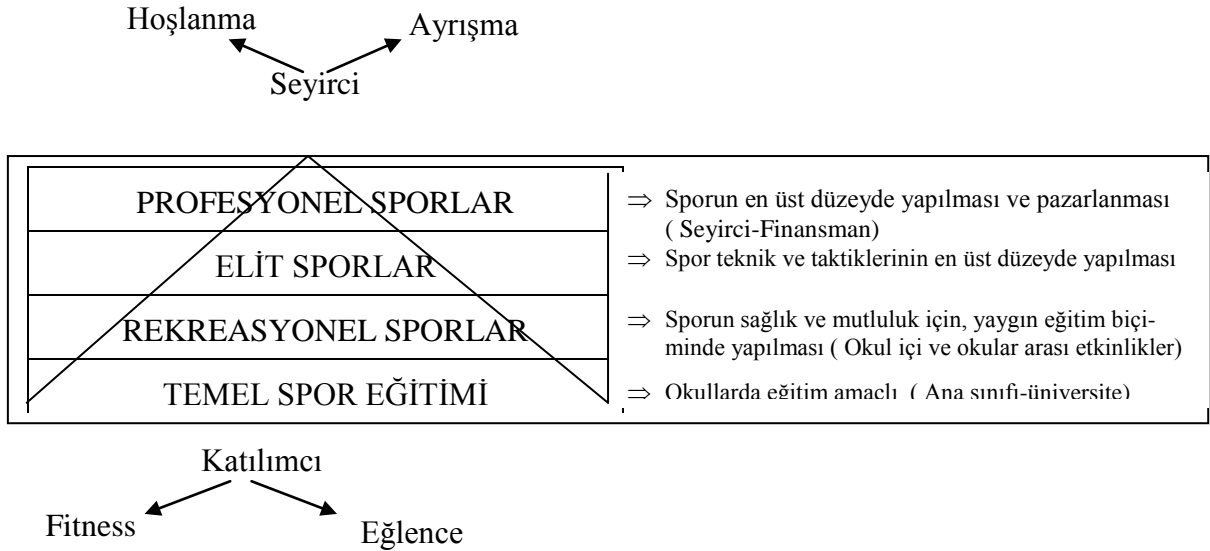

Sporla işbirliğine dayalı etkinliklerin devam etmesi, insan ilişkilerindeki mücadeleyi, uyumu, koordinasyonu ve huzuru beraberinde getirir. Yarışın devam etmesi, mücadeleyi, hırsı, çelişkileri ve çatışmaları beraberinde getirir. Spor eylemlerinde her ne kadar her iki öge mevcutsa da birinin diğerine baskın gelmesi o ögenin ön plana çıkmasını sağlar (Açıkgöz, 1998; Mull, 1997).

Spor eyleminin aynı zamanda bir yapısı vardır. Yani oyunun kuralları(sınırlılıkları) araçları, alanı ve taktikleri vardır. Konulan kurallar, oyunun işbirliğine mi, yoksa yarışmaya dayalı olacağını belirler. Dans, müzikaller, jogging, tracking vb. etkinlikler spor kabul edilir ve yapılaş biçimleri amaca bağlı olarak değişir (Çamlıyer ve Çamlıyer, 1998; Mull, 1997).

Spor, okullarda akademik yeteneği artırma, motorsal becerileri geliştirme, sağlığı koruma, algılamayı geliştirme, yaşam boyu spor yapma alışkanlığını kazandırma, serbest zamanları değerlendirme ve elit düzeyde kendini gösterme amaçlarına hizmet eder. Kulüplerde üstün performans için amatörce veya profesyonelce, yetişkinlerde ise rekreasyonel anlamda ele alınır (Çamlıyer ve Çamlıyer, 1998; Sunay, 1996).

Özünde sportif etkinlikler, diğer kültürel etkinlikler gibi insanların serbest zamanlarda özgür iradeleri ile seçip uyguladıkları etkinlikleri içerir. Bu tür etkinliklere katılım, bireylerin iç dürtüleri ve ilgileri doğrultusunda olur. Katılan bireye doğrudan bir doyum sağlar ve çok çeşitli sosyalleşme güdülerini doyurur. Dolayısıyla bu tür etkinliklerin, katılan bireylerin sağlıkları ve sosyalleşmeleri üzerine etkileri büyüktür (Çamlıyer, 1993a; 1993c; Mull, 1997; Özen, 1998; Tezcan, 1994).

Rekreasyonel spor etkinliklerine her iki cinsten de çocuklar, gençler, yetişkinler ve yaşlılar katılabilirler. Bu tür etkinlikleri belediyeler, okullar, askeri kurumlar, profesyonel veya amatör kulüpler, iş yerleri, reklam şirketleri, özel kuruluşlar gibi bir çok kurumlar örgütleyebilirler (Çamlıyer, 1993b; 1999; Mull, 1997).

Günümüzde medyanın, insanların günlük yaşantılarındaki yerinin önemi yadsınamaz. Medya ülke çapında olduğu kadar, diğer ülkelerdeki önemli olayları anında halka duyurabilmektedir. Burada sadece haberin duyurulması değil, nedenleri ve sonuçları da sunulur (Durak, 1996; Tezcan, 1998). Çok yaygın amaçlarla

yapılan sportif etkinliklere yönelik haber iletileri için de aynı durumlar söz konusudur. Spor etkinlikleri oyun formu olma özelliğiyle, halkın büyük ilgisini çekmekte, hem yazılı hem görsel basında izlenmektedir. Yazılı ve görsel spor haberlerini spor yazarları ve muhabirler halka iletmektedirler. Başka alanlarda olduğu kadar sporun yaygınlaştırılmasında da önceleri yazılı basın, sonraları radyo, daha sonraları da TV nin etkileri büyük olmuştur ve bugünkü popüleritesini yakalamıştır (Mulin, 1993; Tezcan, 1994).

Önceleri ve günümüzde çeşitli spor dallarında kahramanlar yaratılmış, medyada sık sık gündeme getirilerek halkın ilgisi çekilmiş ve kullanılmıştır. Öte yandan diğer bazı kurumların etkileriyle oluşan ilgileri de, yine medya tarafından kullanılmış (okulların, amatör kulüplerin) ve yeni ilgi alanları oluşturulmuştur. Özellikle ABD de okullar arası, üniversiteler arası spor karşılaşmalarına medyanın ilgisi büyüktür. Burada okulların spor faaliyetleri önceden basın yayın kuruluşlarına, dolayısıyla izleyicilere duyurularak pazar önceden oluşturulmaktadır (Mulin, 1993).

Halkla ilişkilerde, halkın bilgilendirilmesi kadar eğitilmesi de önemlidir. Ancak bilgilendirmek her zaman eğitmekle eşdeğerde değildir. Eğitimden anlaşılması gereken çeşitli görüş ve düşünceler oluşturmak, geliştirmek ve bunların uygulanmasını sağlamaktır. Bunun için haberlerin düzenli ve sürekli olarak halka iletilmesi gerekmektedir. Bu durum spora yönelik pazarın oluşması için önemlidir. Medya, özellikle halkın ilgisini çeken konuları ele almaya önem vermektedir. Çünkü yaratacağı pazardan gelir elde etmek, dolayısıyla masraflarını karşılamak durumundadır. Bu nedenle bazı spor programlarının arasına medyatik görüntüler konulmaktadır -halkın sevdiği sanatçılar veya sporcuların merak edilen özel yaşantıları veya aileleri... İlgi çeken spor görüntüleri ile birlikte, spor ürünlerinin de pazarlanması için verilen reklamlar medya pazarlamacılarının işini kolaylaştırmaktadır. (Spor giysileri, besin

maddeleri, temizlik ürünleri, spor malzemeleri v.b). Ancak son zamanlarda sporun, rekreasyon amaçlı yapılması, halkın değişen ilgileri ve değişik organizasyon ve eğitim zorunlulukları, medyayı yeni programlar yapmaya zorlamaktadır (Mulin, 1993).

Medya, öncelikle hangi spor kuruluşlarının amatör, hangilerinin profesyonel ve beklentilerinin neler olduğunu araştırmalıdır. Halkla ilişkilerde uygun ses ve görüntü önemlidir. Güler yüzlü, sevecen, konusuna hakim, uygun giyimli ve davranışlarında kontrollü olmak, amacını iyi sunmak, yalan söylemeden ve kargaşa yaratmadan kendini tanıtmak önemlidir. Basın yayın ciddi kuruluşlardır. Bu nedenle profesyonelce programlar hazırlayıp hizmet verirler ve kitleleri etkilerler. Spor programlarının yapılması ve sunulması da iyi bir organizasyonu gerektirir. Haberlerin iyi toplanması (teknik bilgi+halkla iletişim), sunulması, halk tarafından benimsenmesi açısından önemlidir (Erdoğan, 1990; Fişek, 1998).

Basın yayın kuruluşları her konuda olduğu gibi spor alanında da promosyonlarla potansiyel katılımcıya hitap ederler. Katılımcı tüm halk kitesidir. Katılımı basın yayın sağlar. Bu katılımın sağlanmasında basın yayıncıların izleyeceği yollar şunlar olmalıdır:

a) Programları geliştirmek ve yayınlamak, en alt birimden en üst birime kadar sporu yönetenlerle işbirliğine gitmek gerekir.

b) Zamanlama önemlidir; katılımı arttırmak için, programın en uygun zamanda yayınlanmasına dikkat edilmelidir.

c) Programların sürekliliği olmalıdır. Bir sonraki katılımlar için bir önceki programda zemin hazırlanmalıdır.

Küçük gurupların örgütlenmesi, büyük kitlelere ulaşmak için önemlidir ve ilk adım olmalıdır. Bu guruplar tanıtım gurupları olabilirler (Açıkgöz, 1998). Gazete haberleri belli kitlelere ulaşırken, radyo sonra da televizyonlar daha geniş kitlelere ulaşırlar. Radyo, TV izleyicileri karma kültüre ve

bilgi düzeyine sahiptir. Bu yayın organları izleyicilerine sözel olarak mülakatlar, panel veya sempozyumlar, haber yorumları, reklamlar, sohbetler, tanıtım filmleri, haber özetleri yollarıyla, basılı yayınlarla ise broşürler, takvimler, el ilanları, posterler, kitapçıklar, bültenler yoluyla ulaşırlar (Mulin, 1993).

Spor eğitiminde, örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki yol izlenir. Okullarda yapılan eğitim planlı programlıdır. Öğretmen öğrenci ile yüz yüze içeriği işler. Yakın bir etkileşim vardır. Öğretmen ilgi ve istek uyandırır veya olanları olumlu yönlendirir. Öğrenci tekrar eder, bilemediğini sorar, yanlışlar düzeltilir, öğrenmede coşku yaratılır (Açıkgöz, 1998; Başaran, 1992; Dewey, 1996; Kaya, 1996; Stoney, 1996). Yaygın eğitim ise kendiliğinden ve medya araçları ile olan eğitimidir. Eğitim insanda amaçlar doğrultusunda istenilen davranışlar kazandırma sürecidir. Öğretim ise bilenin bilmeyene etkide bulunması durumudur. Bu bağlamda basın ve yayın bir yaygın eğitim ve öğretim aracıdır (Durak, 1996; Muratlı, 1997; Okçabal, 1994; Tezcan, 1994; 1998).

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın temel amacı, yetişkinlerin yazılı ve görsel basın hakkındaki görüşlerini tespit etmektir. Bu temel amacın gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki problemlere dayalı sorulara yanıt aranmıştır.

Yetişkinler;

1. Spor yapmanın yararına inanıyorlar mı?

2. Spor yapma alışkanlıkları konusunda yine bir yetişkin olan ana babalarından etkilenmişler midir?

3. Yazılı basındaki spor haberlerini hangi sıklıkta takip ediyorlar?

4. TV den spor haberlerini hangi düzeyde takip ediyorlar?

5. Görsel ve yazılı basında en çok eksikliğini duydukları spor yayınları nelerdir?

6. Görsel ve yazılı basında en çok eleştirdikleri spor yayınları nelerdir?

7. Medyanın işlevini yerine getirdiğine inanıyorlar mı?

SAYILTILAR

Bu araştırmanın dayandığı temel sayıltılar şunlardır:

1: Yetişkinler soruları içtenlikle yanıtlamışlardır.

2: Veri formu istenilen bilgileri almak için anlaşılırdır.

3: Veri formunu hazırlamada uzman görüşü yeterlidir.

4: Kaynaklardan sağlanan bilgiler gerçeği yansıtmaktadır.

SINIRLAMALAR

1. Araştırma üniversite öğretim elemanları ve banka çalışanları ile sınırlıdır.

2. Veri toplama aracı yetişkinlerin spora ilişkin görüşlerini yansıtmalarını, belirten amaçlar doğrultusunda sınırlamıştır.

3. Sporların çok çeşitli olması, spor yapmanın cinsleri ve yaşlara göre farklılaşması nedeniyle sorular genel bilgileri almak üzere sınırlandırılmıştır.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem:

Araştırmanın evrenini Celal Bayar Üniversitesi öğretim elemanları ve Manisa merkezindeki bankalarda çalışan personel oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemine CBÜ, Fen Edebiyat , Mühendislik, İktisadi İdari Bilimler, ve Tıp Fakültesi öğretim elemanları ve 13 bankanın personeli oluşturmuştur. Toplam yetişkinler, 192 öğretim elemanı ve 144 banka çalışanı olmak üzere 336 kişidir.

Veri toplama aracı :

Veri toplama aracı 21 sorudan oluşan ve araştırmacılar tarafından hazırlanan bir anket formudur. Bu form araştırmacılar tarafından yetişkinlere dağıtılmış ve doldurmaları istenmiştir. Dağıtılan 450 adet formdan 336 tanesi geri dönmüştür.

Verilerin analizi ve yorumlanması :

Araştırma verileri SPSS 8.0 Çapraz Tablolama yoluyla değerlendirilmiştir ve tablolar halinde sunulup tartışılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Tablo: 1 Cinsiyete göre meslek durumları

cinsiyet	Kadın	%	erkek	%	toplam	%
meslek						
Öğr. Elemanı	72	<i>57,60</i>	120	<i>56,87</i>	192	<i>57,14</i>
%	37,50		62,50		100,00	
Büro Elemanı	53	<i>42,40</i>	91	<i>43,13</i>	144	<i>42,86</i>
%	36,81		63,19		100,00	
Toplam	125	<i>100,00</i>	211	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
%	37,20		62,80		100,00	

Tablo 1 de görüleceği gibi, toplam 336 yetişkinden 125 i kadın, 211 i erkektir. Bu yetişkinlerin 119 u köy ve kasaba, 217 si şehir doğumludur ve hepsi şehirde ikamet etmektedirler. Bunlardan 192 si üniversitede çalışan öğretim elemanı, 144 ü bankalarda çalışan büro elemanlarıdır.

Yetişkinlerin yüksek öğrenimli olmaları, büyük kentlerde oturmaları, sosyal etkileşimleri yoğun olan işyerlerinde çalışmaları basın-yayını yakından

izleyecekleri varsayımını ortaya koymaktadır.

2-14 nolu tablolarda, araştırmanın amaç bölümünde belirtilen problem ile alt problemlere ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Birinci alt probleme ilişkin bulgular :

Araştırmanın birinci alt probleminde, yetişkinler, spor yapmanın yararına inanıyorlar mı ve bu bağlamda düzenli spor yapıyorlar mı, sorusuna yanıt aranmıştır.

Tablo: 2 Mesleğe göre spor yapma durumu

SprYap	Yapmıyor	%	Kısmen	%	Yapıyor	%	Toplam	%
Meslek								
Öğr. Elemanı	49	<i>43,36</i>	116	<i>64,80</i>	27	<i>61,36</i>	192	<i>57,14</i>
%	25,52		60,42		14,06		100,00	
Büro Elemanı	64	<i>56,64</i>	63	<i>35,20</i>	17	<i>38,64</i>	144	<i>42,86</i>
%	44,44		43,75		11,81		100,00	
Toplam	113	<i>100,00</i>	179	<i>100,00</i>	44	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
%	33,63		53,27		13,10		100,00	

Tablo 2 de spor yapma durumları mesleklere göre ele alınmıştır. Tabloda da görüleceği gibi öğretim elemanlarının %25,52 si spor yapmıyor, %60,42 si kısmen yapıyor, %14,06 sı yapıyor. Büro elemanlarının %44,44 ü spor yapmıyor, %43,75 i kısmen yapıyor, %11,81 i spor yapıyor. Kısmen spor yapanlar haftada, ayda bir kez ya da yaz sezonunda bazı spor etkinliklerine katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu tür katılımlar olumlu olmakla birlikte, düzenli spor yapıyor olarak kabul

edilemezler. Spor yaptığını söyleyen yetişkinler, yıl boyunca, haftada en az iki gün yaptığını belirtmişlerdir. Bu yoğunlukta spor etkinliğine katılmak ancak sporun yararlarından minimal düzeyde yararlanmayı sağlayabilir. Bu bağlamda kısmen spor etkinliğine başvuranlar spor yapmayan gruba dahil edildiğinde %86,90 ı spor yapmıyor, %13,10 u minimal düzeyde spor yapıyor

kabul edilebilir (Çamlıyer, 1999; Doğan ve ark., 1999).

Tablo: 3 Cinsiyete göre spor yapma durumu

cinsiyet	SprYap	Yapmıyor		Kısmen		Yapıyor		Toplam	
		Yapmıyor	%	Kısmen	%	Yapıyor	%	Toplam	%
kadın		46	<i>40,71</i>	62	<i>34,64</i>	17	<i>38,64</i>	125	<i>37,20</i>
	%	36,80		49,60		13,60		100,00	
erkek		67	<i>59,29</i>	117	<i>65,36</i>	27	<i>61,36</i>	211	<i>62,80</i>
	%	31,75		55,45		12,80		100,00	
Toplam		113	<i>100,00</i>	179	<i>100,00</i>	44	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
	%	33,63		53,27		13,10		100,00	

Tablo 3 de cinsiyete göre spor yapma durumlarına bakıldığında her iki cinsin de

spor yapma durumlarının birbirine yakın oldukları görülmektedir.

Tablo: 4 Spor yapmalarına göre sporun yararına inanma durumları

SpYarın	SprYap	Yapmıyor		Kısmen		Yapıyor		Toplam	
		Yapmıyor	%	Kısmen	%	Yapıyor	%	Toplam	%
Hiç inanmıyorum		1	<i>0,88</i>	1	<i>0,56</i>	1	<i>2,27</i>	3	<i>0,89</i>
	%	33,33		33,33		33,33		100,00	
Biraz inanıyorum		7	<i>6,19</i>	1	<i>0,56</i>	0	<i>0,00</i>	8	<i>2,38</i>
	%	87,50		12,50		0,00		100,00	
İnanıyorum		56	<i>49,56</i>	69	<i>38,55</i>	11	<i>25,00</i>	136	<i>40,48</i>
	%	41,18		50,74		8,09		100,00	
Çok inanıyorum		49	<i>43,36</i>	108	<i>60,34</i>	32	<i>72,73</i>	189	<i>56,25</i>
	%	25,93		57,14		16,93		100,00	
Toplam		113	<i>100,00</i>	179	<i>100,00</i>	44	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
	%	33,63		53,27		13,10		100,00	

Tablo 4 de yetişkinlerin sporun yararına inanma durumları görülmektedir. Sporun yararına hiç inanmayanlar %0,89, biraz inananlar %2,38, inananlar %40,48 ve çok inananlar %56,25 oranında olmuştur. Yetişkinlerin %99,11 i sporun yararına inanıyorlar denebilir. Spor yapanların; sporun yararına çok inanıyorum diyenlerin oranı %72,73 iken, inanıyorum diyenlerin oranı %25,00, biraz inanıyorum diyenlerin oranı %0,00 ve inanmıyorum diyenlerin oranı ise %2,27dir. Bu durum spor yapanların sporun yararına inandıklarını göstermektedir. Kısmen spor yapanlarda da benzer oranlar gözlenmiştir.

Burada yetişkinlerin sporun yararına inandıkları ancak sadece %13,10 unun minimal düzeyde spor yaptıkları sonucuna

varılabilir. Bizim ele aldığımız yetişkinlerin spor yapma durumu Türkiye geneli olan %0,9 un üzerindedir. Bu durum eğitim düzeyinin yüksek olması ve spor yapma olanaklarının varlığına bağlanabilir (Çamlıyer, 1999; Doğan ve ark., 1999).

İkinci alt probleme ilişkin bulgular:

Araştırmanın 2. alt probleminde, “Yetişkinler spor yapma alışkanlıkları konusunda kendi ana babalarından etkilenmişler midir?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Tablo: 5 Babasının spor yapma durumuna göre kişinin spor yapma durum

BaSprY	KSpYap		KSpYap		KSpYap		Toplam	%
	Yapmıyor	%	Kısmen	%	Yapıyor	%		
Yapmıyor	99	<i>87,61</i>	128	<i>71,51</i>	31	<i>70,45</i>	258	<i>76,79</i>
%	38,37		49,61		12,02		100,00	
Kısmen	12	<i>10,62</i>	44	<i>24,58</i>	11	<i>25,00</i>	67	<i>19,94</i>
%	17,91		65,67		16,42		100,00	
Yapıyor	2	<i>1,77</i>	7	<i>3,91</i>	2	<i>4,55</i>	11	<i>3,27</i>
%	18,18		63,64		18,18		100,00	
Toplam	113	<i>100,00</i>	179	<i>100,00</i>	44	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
%	33,63		53,27		13,10		100,00	

Tablo 5 de, babaların spor yapma durumuna göre kişilerin spor yapma durumları karşılaştırılmıştır. Babaları spor yapmayanlar toplam %76,79 iken, kendileri spor yapmayanlar %33,63, babaları kısmen

spor yapanlar %19,94 iken, kendileri kısmen spor yapanlar %53,27, babaları spor yapanlar %3,27 iken, kendileri spor yapanlar %13,10 dur.

Tablo: 6 Annesinin spor yapma durumuna göre kişinin spor yapma durumu

AnSpY	KSpYap		KSpYap		KSpYap		Toplam	%
	Yapmıyor	%	Kısmen	%	Yapıyor	%		
Yapmıyor	104	<i>92,04</i>	151	<i>84,36</i>	34	<i>77,27</i>	289	<i>86,01</i>
%	35,99		52,25		11,76		100,00	
Kısmen	7	<i>6,19</i>	27	<i>15,08</i>	9	<i>20,45</i>	43	<i>12,80</i>
%	16,28		62,79		20,93		100,00	
Yapıyor	2	<i>1,77</i>	1	<i>0,56</i>	1	<i>2,27</i>	4	<i>1,19</i>
%	50,00		25,00		25,00		100,00	
Toplam	113	<i>100,00</i>	179	<i>100,00</i>	44	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
%	33,63		53,27		13,10		100,00	

Tablo 6 da, annelerin spor yapma durumuna göre kişilerin spor yapma durumları görülmektedir. Annelerin spor yapmama durumu %86,01 iken kendilerinin spor yapmama durumu %33,63 dür. Annelerinin spor yapma durumları %1,19 iken, kendilerinin spor yapma durumları %13,10 olup, bu durum babaların tablosundaki duruma benzerlik göstermektedir.

Burada yetişkinlerin spor yapma durumu konusunda ailenin dışında etkenlerin daha etkili olduğu sonucuna varılabilir. Bu etkenler örgün eğitim (okullar) olabileceği gibi, yaygın (T.V, gazete, dergi v.b) eğitim de olabilir (Çamlıyer, 1991).

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular:

Araştırmanın 3. alt probleminde, “Yetişkinler yazılı basında spor haberlerini hangi sıklıkla takip ediyorlar?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Tablo: 7 Cinsiyet göre gazete okuma sıklığı

GaztOkS Cinsiyet	Hiç	%	Arasıra (haftada bir)	%	Sık sık (haftada üç dört)	%	Her zaman	%	Toplam	%
	kadın			26,00	<i>49,06</i>	42,00	<i>39,25</i>	57,00	<i>32,57</i>	125,00
%			20,80		33,60		45,60		100,00	
erkek	1	<i>100,00</i>	27,00	<i>50,94</i>	65,00	<i>60,75</i>	118,00	<i>67,43</i>	211,00	<i>62,80</i>
%	0,47		12,80		30,81		55,92		100,00	
Toplam	1	<i>100,00</i>	53,00	<i>100,00</i>	107,00	<i>100,00</i>	175,00	<i>100,00</i>	336,00	<i>100,00</i>
%	0,30		15,77		31,85		52,08		100,00	

Tablo 7 de cinsiyete göre gazete okuma durumları görülmektedir. Yetişkinlerin %0,30 u hiç gazete okumuyor, % 15,77 si ara sıra, %31,85 i sık sık %52,08 i her zaman gazete okuyor. Her zaman

gazete okuyanların %32,57 si kadın, %67,43 ise erkektir. Sık sık gazete okuma durumu da benzerlik göstermektedir. Buna göre erkekler daha çok gazete okuyor denebilir.

Tablo: 8 Cinsiyete göre gazete sayfalarını öncelikli okuma durumu

Gzt.Önce.Oku Cinsiyet	Kadın	%	erkek	%	Toplam	%
	Ekonomi	33	<i>26,40</i>	74	<i>35,07</i>	107
%	30,84		69,16		100,00	
Köşe Yazıları	51	<i>40,80</i>	83	<i>39,34</i>	134	<i>39,88</i>
%	38,06		61,94		100,00	
Magazin	27	<i>21,60</i>	37	<i>17,54</i>	64	<i>19,05</i>
%	42,19		57,81		100,00	
Spor	14	<i>11,20</i>	17	<i>8,06</i>	31	<i>9,23</i>
%	45,16		54,84		100,00	
Toplam	125	<i>100,00</i>	211	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
%	37,20		62,80		100,00	

Tablo 8 de, gazetenin ekonomi, köşe yazıları, magazin ve spor sayfalarının birinci sırada okunma oranları görülmektedir. Köşe yazıları %39,88; ekonomi %31,85; magazin %19,85 ve spor %9,23 oranında birinci sırada okunmaktadır (Bulgu, 1989; Öztürk, 1999; Taşmektepligil, 1998). Spor yapanlar, yapmayanlara ve kısmen yapanlara göre spor haberlerini daha çok birinci sırada okumaktadırlar. Aslında gazete okuma, TV seyretme, spor yapma vb etkinlikler serbest zaman etkinliklerindedir. Burada bunlarla

ilgili haberlere daha çok zaman ayrılması beklenirken, ekonomi, siyaset gibi günlük yaşamın yorgunluğuna yorgunluk katabilen konularına daha çok zaman ayrılmaktadır. Bu durum, iş dışında dinlenme ve eğlenme yerine tekrar yoruldukları şeklinde yorumlanabilir (Tezcan, 1994).

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular:

Araştırmanın 4. alt probleminde “Yetişkinler hangi düzeyde izlemektedirler?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Tablo: 9 Spor yapma durumuna göre TV izleme durumu

GünTViz Spor Yap	Bir saat	%	İki saat	%	Üç saat	%	Daha fazla	%	Toplam	%
Yapmıyor	28	<i>30,43</i>	42,00	<i>31,82</i>	30,00	<i>33,71</i>	13,00	<i>56,52</i>	113,00	<i>33,63</i>
%	24,78		37,17		26,55		11,50		100,00	
Kısmen	51	<i>55,43</i>	75	<i>56,82</i>	46	<i>51,69</i>	7	<i>30,43</i>	179,00	<i>53,27</i>
%	28,49		41,90		25,70		3,91		100,00	
Haftada iki (yıl boy)	13	<i>14,13</i>	15,00	<i>11,36</i>	13,00	<i>14,61</i>	3,00	<i>13,04</i>	44,00	<i>13,10</i>
%	29,55		34,09		29,55		6,82		100,00	
Toplam	92	<i>100,00</i>	132,00	<i>100,00</i>	89,00	<i>100,00</i>	23,00	<i>100,00</i>	336,00	<i>100,00</i>
%	27,38		39,29		26,49		6,85		100,00	

Tablo 9 da, spor yapma oranına göre TV izleme durumu görülmektedir. Tabloda da görüleceği gibi spor yapanlar TV yi

izlemeye diğerlerinden daha az zaman ayırmaktadırlar. Ancak tüm yetişkinler TV yi günde bir saatten fazla izlemektedirler.

Tablo: 10 Cinsiyete göre TV’de programları öncelikli izleme sırası

TVpgrÖnlz	Cinsiyet		Cinsiyet		Toplam	
	kadın	%	erkek	%	Toplam	%
Açık Oturum	5	<i>4,00</i>	22	<i>10,43</i>	27	<i>8,04</i>
%	18,52		81,48		100,00	
Ekonomi	39	<i>31,20</i>	58	<i>27,49</i>	97	<i>28,87</i>
%	40,21		59,79		100,00	
Haberler	42	<i>33,60</i>	55	<i>26,07</i>	97	<i>28,87</i>
%	43,30		56,70		100,00	
Spor	29	<i>23,20</i>	47	<i>22,27</i>	76	<i>22,62</i>
%	38,16		61,84		100,00	
Eğlence	10	<i>8,00</i>	29	<i>13,74</i>	39	<i>11,61</i>
%	25,64		74,36		100,00	
Toplam	125	<i>100,00</i>	211	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
%	37,20		62,80		100,00	

Tablo 10 da, birinci sırada izlenen TV programlarının cinsiyete göre oranları görülmektedir. Açık oturumlar, %8,04 ile, ekonomi %28,87 ile, haberler %28,87 ile, spor %22,62 ile, eğlence %11,61 ile birinci sırada izlenmektedir. Kadınlar ekonomi ve haberleri erkeklerden, erkekler de açık oturum ve eğlenceyi kadınlardan daha çok, birinci sırada izlemektedirler. Spor haberlerini her iki cins de yaklaşık aynı oranda izlemektedirler (Karaküçük, 1996; Taşmektepligil, 1998).

Tablo: 11 Spor yapma oranına göre TV programlarını öncelikle izleme sırası

SprYap TVpgrÖnlz	Yapmıyor		Kısmen		Yapıyor		Toplam	
	Yapmıyor	%	Kısmen	%	Yapıyor	%	Toplam	%
Açık Oturum	7	<i>6,19</i>	16	<i>8,94</i>	4	<i>9,09</i>	27	<i>8,04</i>
%	25,93		59,26		14,81		100,00	
Ekonomi	33	<i>29,20</i>	51	<i>28,49</i>	13	<i>29,55</i>	97	<i>28,87</i>
%	34,02		52,58		13,40		100,00	
Haberler	34	<i>30,09</i>	52	<i>29,05</i>	11	<i>25,00</i>	97	<i>28,87</i>
%	35,05		53,61		11,34		100,00	
Spor	24	<i>21,24</i>	37	<i>20,67</i>	15	<i>34,09</i>	76	<i>22,62</i>
%	31,58		48,68		19,74		100,00	
Eğlence	15	<i>13,27</i>	23	<i>12,85</i>	1	<i>2,27</i>	39	<i>11,61</i>
%	38,46		58,97		2,56		100,00	
Toplam	113	<i>100,00</i>	179	<i>100,00</i>	44	<i>100,00</i>	336	<i>100,00</i>
%	33,63		53,27		13,10		100,00	

Tablo 11 deki sonuçlardan, spor yapanların (%19,74) yapmayanlara (%31,58) ve kısmen yapanlara (%48,68) oranla spor haberlerini daha az birinci sırada izledikleri görülmektedir.

Tablo 9,10,11 deki sonuçlardan spor haberlerini spor yapanların, spor yapmayanlara veya daha az yapanlara oranla daha az izledikleri anlaşılmaktadır. Bu durum, spor

yapanların daha çok doyuma ulaşmalarından veya zamanlarını spor yaparak harcamalarından kaynaklanıyor olabilir.

Beşinci alt probleme ilişkin bulgular:

Araştırmanın beşinci alt probleminde, “Yetişkinler görsel ve yazılı basında en çok hangi spor yayınlarının eksikliğini duyuyorlar?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Tablo:12 Cinsiyete göre görsel ve yazılı basında en çok eksikliğini duyulan yayınlar

Ek.Duy.Yay	kadın		erkek		Toplam	
	kadın	%	erkek	%	Toplam	%
Sporun nasıl yapılması gerektiği konusunda bilgi verilmesi	19	<i>15,20</i>	17,00	<i>8,06</i>	36,00	<i>10,71</i>
%	52,78		47,22		100,00	
Futbol dışında diğer spor dallarında yer verilmesi	48	<i>38,40</i>	110,00	<i>52,13</i>	158,00	<i>47,02</i>
%	30,38		69,62		100,00	
Maç sonuçlarının hemen verilmesi			6,00	<i>2,84</i>	6,00	<i>1,79</i>
%			100,00		100,00	
Spora yönelik özel bir spor kanalının kurulması			5,00	<i>2,37</i>	5,00	<i>1,49</i>
%			100,00		100,00	
Yeterli buluyor	5	<i>4,00</i>	3,00	<i>1,42</i>	8,00	<i>2,38</i>
%	62,50		37,50		100,00	
Fazla buluyor	2	<i>1,60</i>	3,00	<i>1,42</i>	5,00	<i>1,49</i>
%	40,00		60,00		100,00	
Yorum yok	51	<i>40,80</i>	67,00	<i>31,75</i>	118,00	<i>35,12</i>
%	43,22		56,78		100,00	
Toplam	125	<i>100,00</i>	211,00	<i>100,00</i>	336,00	<i>100,00</i>
%	37,20		62,80		100,00	

Tablo 12 de cinsiyete göre görsel ve yazılı basında en çok eksikliği duyulan yayınların oranları görülmektedir.

Sporun nasıl yapılacağı, yararları vb. konularda bilgi isteyenlerin oranı %10,71; futbol dışında spor yayını isteyenler %47,02; maç sonuçlarının daha fazla verilmesini isteyenler %1,79; spora yönelik özetler %1,49; yayınları yeterli bulanlar %2,38, fazla bulanlar %1,49, yorum yok diyenler %35,12 dir. Futbolun dışında başka sporlara yönelik yayın isteyen erkeklerin oranı

(%69,62), kadınlardan (%30,38) daha fazladır. Spor veya programları konusunda yorum yapmayanlar ya sporla hiç ilgilenmeyenler veya TV programlarını çok az izleyenler olabilir.

Altıncı alt probleme ilişkin bulgular:

Araştırmanın altıncı alt probleminde “Yetişkinler yazılı ve görsel basında en çok hangi spor programlarını eleştirmektedirler?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Tablo: 13 Cinsiyete göre görsel ve yazılı basında en çok eleştirilen spor yayınları

Eleştirilen.Sp.Yayınları	Cinsiyet		Cinsiyet		Toplam	
	kadın	%	erkek	%		%
Tele vole, tele kritik gibi magazin programları	38	30,40	49,00	23,22	87,00	25,89
%	43,68		56,32		100,00	
Profesyonel futbol özetlerinin çok yer alması	9	7,20	26,00	12,32	35,00	10,42
%	25,71		74,29		100,00	
Spor yorumlarının uzman kişilerce ve tarafsız yapılmaması	7	5,60	30,00	14,22	37,00	11,01
%	18,92		81,08		100,00	
Kışkırtıcı ve şiddete dayalı spor yayın görüntüleri	4	3,20	8,00	3,79	12,00	3,57
%	33,33		66,67		100,00	
Futbol dışındaki diğer spor dallarına az yer verilmesi	5	4,00	12,00	5,69	17,00	5,06
%	29,41		70,59		100,00	
Yayınların fazlalığı	1	0,80	3,00	1,42	4,00	1,19
%	25,00		75,00		100,00	
Yorum yok	61	48,80	83,00	39,34	144,00	42,86
%	42,36		57,64		100,00	
Toplam	125	100,00	211,00	100,00	336,00	100,00
%	37,20		62,80		100,00	

Tablo 13 de, cinsiyete göre görsel ve yazılı basında en çok eleştirilen spor yayınları görülmektedir.

Televole, tele-kritik, vb. yayınlar (%25,80) en çok eleştirilen yayınlar olarak görülmüştür. Profesyonel futbolun çok yer alması (%10,42) spor yorumlarının taraflı yapılması ve uzman kişilerce yapılmaması (%11,01) eleştirilen diğer konulardır. Futbol dışında yayınlara az yer verilmesini isteyenler (%5,06) yayınları fazla bulanlar (%1,19) yorum yapmayanlar (%42,86)

olmuştur (Karaküçük, 1996; Taşmektepligil, 1998).

Bu durum eğitim düzeyi yükseldikçe bireylerin kendi gereksinmesine yönelik hizmetler istedikleri şeklinde yorumlanabilir. Yetişkinler, daha çok bilgi vermeyi içeren ve insanları geliştirirken eğlendiren yayınlara daha çok yer verilmesini beklemektedirler. Yine tabloda görüleceği gibi yorum yapmayanların oranı %42,86 ile yüksektir. Bu durum, bu seçeneğe yanıt verenlerin, spor yayınlarıyla ilgilenmedikleri veya

yayınlara içeriği konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları şeklinde yorumlanabilir (Bulgu, 1989; Taşmektepligil, 1998).

Araştırmanın yedinci alt probleminde “Spor eğitimi konusunda medya işlevini yerine getiriyor mu?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Yedinci alt probleme ilişkin bulgular:

Tablo14: Yetişkinlerin spor yapma davranışlarına göre spor medyasının spor eğitimi konusunda görevlerini yerine getirme durumu

Med.Görev	Hiç inanmıyor	%	Biraz inanıyor	%	İnanıyor	%	Çok inanıyor	%	Toplam	%
Spor Yap										
Yapmıyor	56	32,75	35	32,71	20	36,36	2	66,67	113	33,63
%	49,56		30,97		17,70		1,77		100,00	
Kısmen Yapıyor	92	53,80	60	56,07	27	49,09	0	0,00	179	53,27
%	51,40		33,52		15,08		0,00		100,00	
Yapıyor	23	13,45	12	11,21	8	14,55	1	33,33	44	13,10
%	52,27		27,27		18,18		2,27		100,00	
Toplam	171	100,00	107	100,00	55	100,00	3	100,00	336	100,00
%	50,89		31,85		16,37		0,89		100,00	

Tablo 14 de medyanın spor eğitimi konusunda görevlerini yerine getirme durumu görülmektedir.

Medyanın işlevini yerine getirdiğine çok inanlar %0,89; inananlar %16,37; biraz inananlar %31,85; hiç inanmayanlar %50,89 oranında olmuştur.

Bu durum yetişkinlerin, spor yayınlarını halkı bilgilendirmek ve eğitmek açısından yeterli bulmadığını ve dolayısıyla medyanın işlevlerini yerine getirmede az yeterli bulunduğu şeklinde yorumlanabilir (Taşmektepligil, 1998).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç :

Eğitim düzeyi yüksek olan yetişkinlerin %86,90'ı spor yapmazken, %13,10'nu minimal düzeyde spor yapmaktadırlar. Ancak sporun yararlarına %99,11 oranında yüksek bir katılımı inanmaktadırlar.

Ebeveynlerin spor yapma oranı düşük iken, kendilerinin spor yapma oranı daha yüksektir. Yeterli bulunmamasına karşın okullarda verilen örgün eğitim veya basın-yayın yoluyla verilen yaygın eğitim, bireylerin spora karşı bakış açılarını değiştirmiştir. Yetişkinlerin %31,85'i sık

sık, %52,08'i her zaman gazete okuyorlar. Gazetenin köşe yazıları %39,88 , ekonomi haberleri %31,85 , magazin %19,05, spor%9,23 ile birinci sırada öncelikle okunuyor.

TV programlarında, haberler %28,87, spor %22,62, eğlence programları %11,61 ile birinci sırada izlenmektedir. Spor programlarını kadınlar da erkeklere yakın bir oranda izlemektedirler. Spor yapanlar, yapmayanlara oranla spor haberlerini daha çok izlemektedirler. Yazılı ve görsel basında en çok eksikliği duyulan, spora ilişkin bilgilendirici yayınlardır. Ayrıca, futbola yönelik yayınların çok fazla yer alması ve maç kritiklerinin taraflı yapılması, kışkırtıcı yayınlar eleştiri konusu olmuştur (Özbaydar, 1983).

Yetişkinler, spor medyasının halkı bilgilendirme ve eğitme açısından işlevlerini minimal düzeyde yerine getirdiğine inanmaktadırlar (%31,85 i biraz inanıyor, %50,89 u hiç inanmıyor, %16,37 si inanıyor, %0,89 u çok inanıyor).

Öneriler :

1. Basın yayını, özellikle günlük gazeteler ve TV büyük halk kitlelerini etkileyen en önemli araçlardır. Burada

verilecek her türlü bilgi ve görüntü çok ince süzgeçlerden geçerek halka yansıtılmalıdır. Bilgiler, bilimsel yöntemlerle elde edilip sunulmalıdır.

2. Spor, çocuk, genç, yetişkin, yaşlı kadın, erkek, engelli, herkesi ilgilendirmektedir; etkili bir davranış belirleyicidir ve kişilikleri etkilemektedir. Bu nedenle şiddeti körükleyici yayınlardan kaçınılmalı, işbirliği ve dayanışma ön plana çıkarılmalıdır. Ancak o zaman sporun gerçek amacına hizmet edilmiş olur.

3. Yayınlanan programların sürekliliği olmalıdır, ancak bu yolla davranışların sürekliliği olabilir.

4. Basın yayın organları, yöneticileri, muhabirleri, yazarları, spor bilim adamları ile daha çok işbirliğine gitmelidir. Spor

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. (1998). **Etkili Öğrenme ve Öğretim**. 2. Baskı. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
- Başaran, F. (1992). **Psiko Sosyal Gelişim**. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınevi.
- Bulgu, N. (1989). "Spor Haberlerinin Bir Popüler Kültür Ürünü Olarak Gazeteden Tüketimi 12-14 Yaş Grubu Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma". **Spor Bilimleri Dergisi**. 3, 1: 38.
- Çamlıyer, H. (1991). "Değişen Toplumda Aile Yapısı ve Spor". **Türkiye Amatör Spor Klüpleri Konfederasyonu Dergisi**. 25: 25.
- Çamlıyer, H. (1993a). "2000 Li Yıllarda Spor ve Serbest Zaman Eğitimi". **Türkiye Amatör Spor Klüpleri Konfederasyonu Dergisi**. 59: 26-28.
- Çamlıyer, H. (1993b). "Çağımızda Yaygın Spor Eğitiminin Gerekliliği ve Yönetim Sorunları". **Türkiye Amatör Spor Klüpleri Konfederasyonu Dergisi**. 55: 27-29.
- Çamlıyer, H. (1993c). **Spor ve Serbest Zaman Eğitimi**. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, DEÜ Buca Eğitim Fakültesi MEB Sempozyum. Ankara: MEB Yayını.
- Çamlıyer, H. ve Çamlıyer, H. (1998). **Çocuklarda Hareket Eğitimi ve Oyun**. İzmir: Can Ofset.
- Çamlıyer, H. (1999). "Türkiye'de Spor Yönetimi, Federasyonlar ve Sorunları". **Türkiye Amatör Spor Klüpleri Konfederasyonu Dergisi**. 89: 10-11.
- Dewey, J. (1996). **Demokrasi ve Eğitim**. Çev: Tahsin Yılmaz. İzmir: EÜ Basımevi Yayın.
- Doğan, B. ve Ark. (1999). "Üniversite Öğretim Elemanlarının Sporla İlgili Tutumları İle Yaşam ve İş Doyum Düzeylerinin Spor Yapma Alışkanlıklarıyla İncelenmesi". **Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi**. 3, 1: 16-27.
- Durak, A. (1996). "Psikoloji ve Medya". **Türk Psikoloji Bülteni**. 2, 5: 79.
- Erdoğan, İ. (1990). **İletişim ve Toplum**. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Fişek, K. (1983). **Spor Yönetimi**. Ankara: Kültür Ofset.
- Karaküçük, S., Yenel, F. ve Yaman, M. (1996). "Sporun Toplumda Yaygınlaştırılması Bakımından Televizyon Spor Programlarının Etkinliği". **Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**. 1, 3: 44-49.
- Kaya, K.Y. (1996). **Eğitim Yönetimi**. Ankara: Bilim Yayınları.
- Kılıçgil, E. (1998). **Sosyal Çevre Spor İlişkileri**. Ankara: Bağırğan Yayınevi.
- Mulın, J.B. (1993). "Sport Marketing". **Human Kinetics**. 249: 261-299.

eğitimi konusunda spor muhabiri, yazarı, program yapımcısı daha çok özenle yetiştirilmeli ve seçilmelidir.

5. Mikro programlarla halkın ilgisi oluşturulmalı veya geliştirilmelidir. Bu programları sadece bir iki gazete veya TV kanalı değil hepsi yapmalıdır. Sporun eğitiminden veya yaygınlaştırılmasından tek başına, bir kurum sorumlu tutulamaz. Ancak yasal anlamda spor eğitiminden sorumlu tek kuruluş Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'dür. Bu kurum desteklenmelidir.

6. Spor yapılırsa yararlıdır. Seyretmek ikinci planda olmalıdır. Zinde ve dinamik bir toplum için sporun yapılmasını teşvik eden yayınlar çoğaltılmalıdır.

- Mull, F.R. (1997). "Recreational Sport Management". **Human Kinetics**. 4-5,10,17.
- Muratlı, S. (1997). "Spor Yapmanın Psikolojik Yönünden Ele Alınışı". **Spor Ekin**. 1, 1: 7.
- Okçal, R. (1994). **Halk Eğitimi**. İstanbul: Ders Yayınevi.
- Özbaydar, S. (1983). **İnsan Davranışının Sınırları ve Spor Psikolojisi**. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Özen, E. (1998). "Birey İçin Spordan Herkes İçin Spora". **Spor Ekin**. 2, 4: 7.
- Öztürk, F. (1999). "Yerel Günlük Gazetelerde Sporun Yer Alışı". **Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**. 3, 2: 2-9.
- Stoney, G. (1996). "Psikoloji ve Medya". Çev. Feza Balkaya. **Türk Psikoloji Bülteni**. 2, 5: 74.
- Sunay, Y. (1996). "Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi". **Performans Dergisi**. 2, 3: 80.
- Taşmektepligil, Y. (1998). "Sportif Gelişme ve Yerel Medya İlişkisi Üzerine Bir Araştırma". 1. Spor Kongresi Bildirileri. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Tezcan, M. (1994). **Sosyolojik Açıdan Boş Zamanları Değerlendirme**. Ankara.
-(1998). "Cumhuriyetin 75. Yılında Spor Medyası Semineri". Ankara: Yücel Ofset.